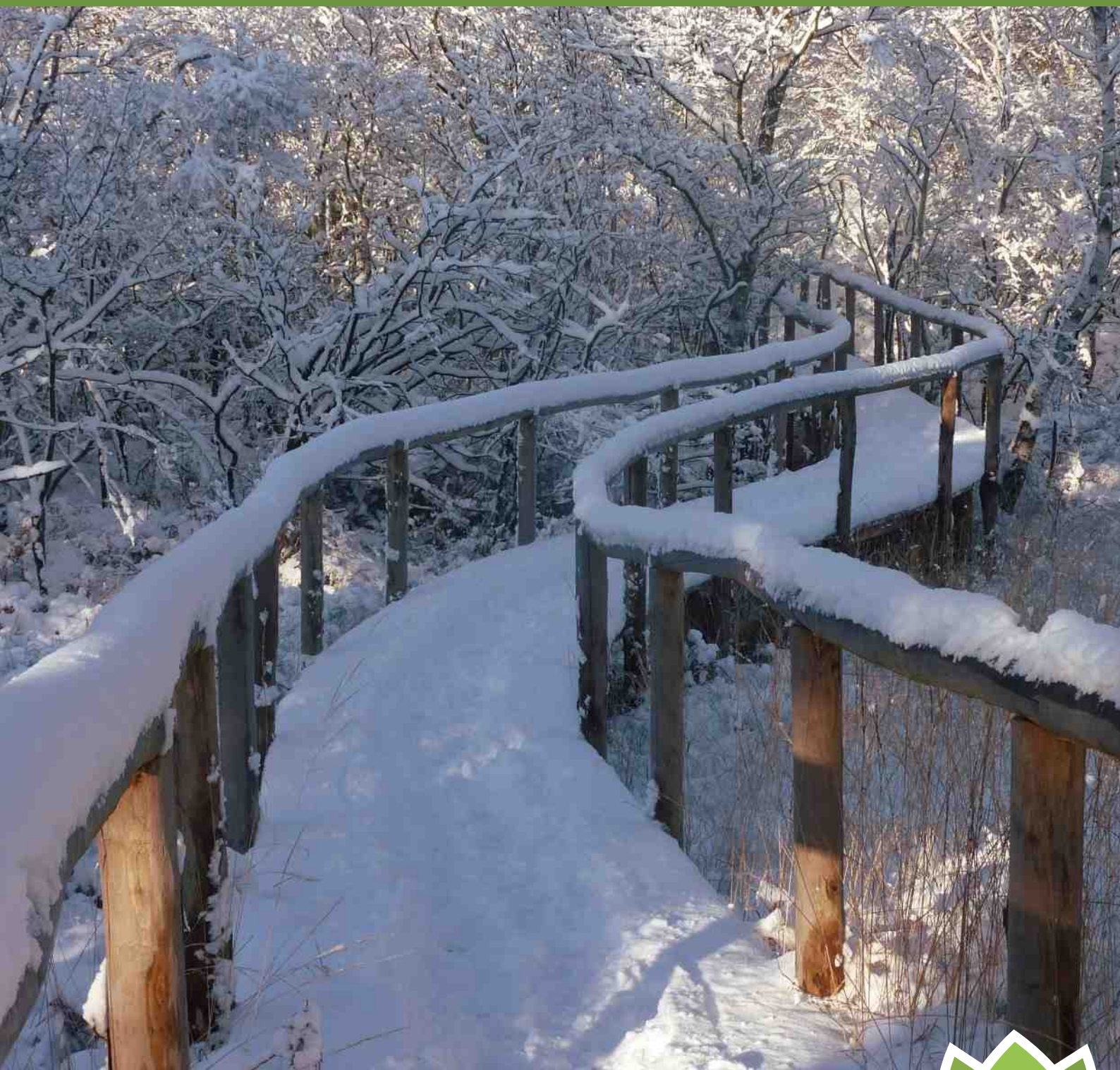

Het Schrijvertje

IVN Roermond e.o.

Winter 2013

Jaargang 24, nummer 1

BELEEF DE NATUUR!

Van de redactie

Door Freek Kohl, namens de redactie

Het Schrijvertje in een nieuw jasje

Aan mij de eer om ons blad in een geheel nieuwe vorm aan u te mogen presenteren.

Tijden veranderen en door ontwikkelingen in de mogelijkheden treft u nu uw vertrouwde Schrijvertje aan, in een geheel nieuw jasje.

Deze zaak heeft twee kanten: enerzijds beschikken we nu over een "volwassen" blad, de andere kant is dat we afscheid genomen hebben van het kneuterige groene boekje, zoals dat al (23!) jaar lang verschijnt. Als pleister op de wonde hebben we ervoor gezorgd dat we het insect het schrijvertje, weliswaar in een stilistische vorm, konden behouden. U treft het aan op de voorkant van de kافت. We gaan nu een nieuw tijdperk in en spreken de hoop uit dat wij u, mede door uw medewerking, als auteurs iedere 3 maanden een interessant blad kunnen blijven aanbieden. Deze wijziging houdt tevens in dat wij het interne distributiesysteem gaan opheffen (het blad wordt door de drukker rechtstreeks aan u verzonden). Wij willen dan ook onze oprechte dank uitspreken aan alle mensen die jaar in jaar uit klaar stonden, om in weer en wind de boekjes te bezorgen. Zonder deze hulp zou het niet mogelijk zijn geweest om het blad te laten verschijnen.

Zeër tot onze spijt is het om organisatorische redenen niet meer mogelijk om kopij en foto's op papier te verwerken. Wilt u ervoor zorgen om foto's van minimaal 2 Mb aan te leveren. Wij kunnen vanaf heden alleen nog digitale inzen-

dingen behandelen. Heeft u opmerkingen of suggesties: mail ze ons!!!

Het Jaarprogramma.

U bent van ons gewend, dat in de kersteditie het jaaroverzicht van al onze activiteiten van het volgend jaar los bijgevoegd wordt. Om organisatorische reden is dit niet het geval. Het overzicht wordt u over enige tijd separaat toegezonden. Wél is, zoals u dat van ons gewend bent, een overzicht van de eerste 4 maanden van het volgend jaar opgenomen.

Uiterste Inleverdatum

De uiterste inleverdatum voor de volgende editie (01.04.2014) is **17 februari 2014!!!**

In verband met de overgang is dit redelijk vroeg, wij moeten echter nog wat ervaring opbouwen met de verzorging van de lay out. Wij verwachten de doorlooptijd in de toekomst te kunnen verkorten.

Fijne feestdagen

Wij wensen u vredige en goede feestdagen toe en spreken de hoop uit dat het nieuwe jaar 2014 voor u een goed jaar zal zijn in alle opzichten, maar vooral met vele bijzondere natuurbelevingen.

Tot slot

We willen alle mensen die ons interessante en leeswaardige artikeltjes inzenden van harte bedanken en aansporen om hier toch vooral mee door te gaan.

Inhoudsopgave

pagina

- 2 - Van de redactie
- 3 - Woordje van de voorzitter
- 3 - Kerstwandeling
- 4 - Interview Piet Heijnen
- 5 - Een bijzonder kerstverhaal
- 6 - Mierennest
- 7 - Tropische natuureducatie
 - Overwinteren
- 8 - Jaarprogramma 2014,
 - activiteitenkalender januari - april
- 11 - De Molenplas
- 12 - Verslag De Speurbeuzen
- 13 - Jeugdtocht door de Turfkoel
 - Regionale samenwerking
- 14 - Paddentrek
 - Watercursus
 - Dassen en verkeer
- 15 - Winteravond
- 16 - Werkgroepen

De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Nummer 94, december 2013 / januari 2014

Foto voorpagina : *Brug over de Bosbeek, Joost Geraets*

IVN Roermond e.o.

Secretariaat: p/a Beatrixlaan 18
6051 NA Maasbracht

Website: www.ivnroermond.nl

Webmaster: webmaster@ivnroermond.nl

Ledenadministratie: ledenadministratie@ivnroermond.nl,
contributie 2014: € 13,50 p. jaar, collectief abonnement op
de Natuurgids: € 15,50 p. jaar. **Bankrekening: 1358.37.367**

Bestuur

Voorzitter: Mevr. M.J.H. Straver

T: 0475 318181 E: straver@ivnroermond.nl

Secretaris: Mevr. H. Verhagen

T: 0475 464767 E: rikie.verhagen@ivnroermond.nl

Penningmeester: Dhr. P. Heijnen

T: 0475 492688 E: piet.heijnen@ivnroermond.nl

Bestuurslid: Dhr. R. Snijders

T: 0475 474504 E: ruud.snijders@ivnroermond.nl

Bestuurslid: Mevr. L. Welters

T: 0475 464504 E: lily.welters@ivnroermond.nl

Stuur uw kopij naar: hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Redactie: Freek Kohl, Frans Hendrikx, Laur Lennards, Frank Heinen. **Vormgeving:** Léon Goossens. **Techniek:** Joost Geraets. **Print:** Editoo B.V. - www.editoo.nl

Woordje van de voorzitter

Door Marjan Straver

Als alles goed is, kijken we nu naar dé nieuwe look van het Schrijvertje. Aan de zijlijn heb ik een beetje meegekregen van de voorbereidingen en die waren gigantisch! Mijn oprechte bewondering voor de inzet van alle leden die de metamorfose van ons Schrijvertje mogelijk maken.

2013 voorbij

Alweer mijn tweede jaar als voorzitter en wat een heerlijke job. Het is echt een eer om voorzitter te mogen zijn. Ik heb te maken met fijne mensen die een grote bevoegenheid laten zien bij alles wat met natuur te maken heeft. En dat niet alleen, onderling zijn er 'warme' contacten. Ook dat maakt het IVN-werk boeiend en aantrekkelijk.

Aan een opsomming van alle activiteiten in 2013 is, in een voorwoordje, geen beginnen aan. Daar hebben we ons jaarverslag voor. Bovendien staan er prachtige verslagen op onze site.

Wat wel even gezegd mag worden is dat achter de schermen hard aan de weg getimmerd wordt door de werkgroepen, de commissies, de communicatiemensen en door ons

bestuur. Met zijn allen zorgen we voor een stevige afdeling. Klasse!

2014 op de loer

Erg benieuwd ben ik naar de activiteiten voor 2014, naar nieuwe ontwikkelingen, naar nieuwe leden, naar nieuwe samenwerkingsverbanden en naar voortzetting van datgene waar we allemaal al mee bezig zijn. Ook hier geen opsomming van activiteiten, alles is terug te vinden op onze site www.ivnroermond.nl Het wordt een uitdaging voor ons allemaal om er weer een goed jaar van te maken.

Wel wil ik jullie alvast uitnodigen voor de:

Algemene Leden Vergadering

Uiteraard ontvang je hierover nog bericht, maar de datum kun je al noteren:

Maandag 27 januari, zaal open vanaf 19.30 uur.

Gemeenschapshuis 't Leuke in Beegden

Iedereen is van harte welkom!

Namens al onze bestuursleden wens ik iedereen prettige feestdagen en een actief 2014 toe.

Winterlandschap. Foto Bert Kaufmann - CC BY 2.0

Kerstwandeling

Door René Horsten

Tweede Kerstdag, donderdag 26 december 2013. Aanvang: 13:00 uur. Startpunt: hotel café Houben, Kerkstraat 17-19, 6083 AD Nunhem

Op 2de kerstdag is het Leudal het decor van de traditionele kerstwandeling van IVN Roermond. Een prachtige omgeving welke in winterse sferen een extra dimensie kent. We gaan lekker uitwaaien en genieten van dit fraai stukje natuur.

Tijdens de wandeling praten wij U bij over de bijzondere

natuur- en cultuurhistorische waarden van dit gebied. Laat U verrassen!

De wandeling zal ca. 2,5 uur duren. Goed schoeisel is aanbevolen.

De gids: René Horsten

Kosten: alle kinderen en IVN-leden gratis; van niet-leden wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd van € 2,50.

Voor meer informatie: www.ivnroermond.nl

Interview Piet Heijnen

Door Frank Heinen

Hoe bent u bij het IVN terechtgekomen?

“Ik ben eigenlijk altijd al enorm geïnteresseerd geweest in de natuur. Voordat ik bij het IVN kwam, was ik al werkzaam bij het Bezoekerscentrum Leudal en actief als schoolgids. Op zoek naar wat meer verdieping kwam ik uit bij de groencursus van het IVN. Ik wilde iets minder vrijblijvend met de plaatselijke natuur bezig zijn en meer weten over de soorten, processen en landschappen die onze natuurlijke omgeving bepalen. Vanaf 2006 vervul ik ook de functie van penningmeester bij het IVN Roermond e.o., een taak die ik in 2014 overdraag aan Lily Welters. Ik heb het altijd met veel plezier gedaan, ook al omdat ik sowieso altijd al erg actief ben geweest in het verenigingsleven. Dat ik niet meer herkiesbaar ben als penningmeester en bestuurslid wil overigens niet zeggen dat ik op organisatorisch vlak helemaal de luwte opzoek. Ik blijf me bezighouden met de ledenadministratie en het bijhouden van ons ledenbestand voor de landelijke lijst, terwijl we daarnaast ook nog druk bezig zijn met het voorbereiden en organiseren van de

Piet Heijnen. Foto Frans Hendriks

nieuwe natuurcursus die in februari volgend jaar van start zal gaan. De vorige zat erg snel vol, dus er zijn nogal wat mensen die zich destijds hebben ingeschreven en uiteindelijk geen plekje hebben kunnen bemachtigen. Je weet natuurlijk nooit of al die potentiële cursisten nu weer tijd of belangstelling hebben, maar ik verwacht wel dat de cursus ook dit jaar weer een groot succes wordt. En zo blijf je toch bezig. De koppeling tussen natuur en het verenigingsleven is een van de dingen die ik zo leuk vind aan mijn werk voor het IVN.”

Wat zijn uw favoriete natuurplekken?

“Dat zijn er uiteraard meerdere, juist ook omdat zowel de natuurgebieden in Limburg als elders in Nederland allemaal

een heel ander karakter hebben. Het Leudal heeft natuurlijk een speciaal plekje in mijn hart, al is het alleen maar omdat je het gebied op je duimpje kent, vrijwel alle wandelpaden uit je hoofd weet te vinden en er de seizoenen heel mooi voorbij ziet trekken omdat je het hele jaar door in het gebied komt. Het is altijd prachtig om de dag te beginnen met een flinke wandeling van vijf tot zes kilometer en daarna thuis op je gemak even de krant te lezen. Maar het is ook mooi om te zien dat je eigenlijk op een steenworp afstand van het Leudal weer een natuurgebied met een heel ander karakter aantreft zoals de Beegderheide. De Noord-Limburgse Maasduinen hebben door de langgerektheid en de afwisseling tussen stuifzandduinen, heidevelden en open bossen weer een compleet ander karakter, maar zijn daarom niet minder mooi. En Zuid-Limburg en de aangrenzende delen van België zijn natuurlijk uniek voor onze contreien en helemaal prachtig om te wandelen of te fietsen. Ook elk seizoen heeft zijn geheel eigen charmes. Een mooi winterlandschap kan prachtig zijn, maar de tijd waarin alles begint te bloeien in het voorjaar is ook schitterend. De herfst is qua natuurgeluiden een stuk stiller, maar zit wel weer vol aantrekkelijke geuren en kleuren.”

Zijn er bepaalde soorten of soortgroepen die uw speciale belangstelling genieten?

“Ik ben niet echt een soortenman, meer een generalist. Ik kan eigenlijk van alles genieten, of het nu gaat om de egels in mijn tuin, het waterhoentje bij de vijver of de rijkdom aan paddenstoelen die zo typerend is voor de herfst. Vooral het buiten bezig zijn is puur genieten, of het nu gaat om een flinke wandeling of het begeleiden van kinderen bij allerlei praktische natuurwerkzaamheden zoals het bouwen van nestkastjes of het in elkaar knutselen van voorzieningen voor bijen of andere insecten.”

Wat zijn volgens u de kerntaken van het IVN?

“Vooral het betrekken van mensen, zeker de jongere generaties, bij de natuur in hun directe omgeving. Veel kinderen denken tegenwoordig dat een pak melk rechtstreeks uit de supermarkt komt. Ze weten vaak niet eens dat er tevens een koe aan te pas komt. Ook van overheidswege is er vaak meer sprake van tegenwerking dan van actieve ondersteuning. Maar zeker met de goede mensen op de juiste plaats kan een lokale afdeling zoals het IVN Roermond veel betekenen voor de natuur in eigen regio. Met een goed beleid, publiciteit en een stukje bevologenheid kun je lobbyen voor je eigen gebied en de natuur in de eigen regio echt op de kaart zetten. Op het communicatieve vlak moet ik zeggen dat er bij het IVN Roermond in de loop der jaren veel ten goede is veranderd als ik de situatie van nu vergelijk met die ten tijde van mijn toetreding. Je ziet dat de cursussen en lezingen vaak goed worden bezocht, terwijl er ook qua natuurgidsen best wel wat nieuwe aanwas is. Het enige wat we nog een beetje missen is een centraal clubgebouw, een echt thuishonk dus. Dat is af en toe wel jammer, zeker omdat ons werkgebied qua oppervlakte toch best uitgestrekt is.”

Een bijzonder kerstverhaal

Door Thijs Abbenhuis

We hadden besloten om met de hele familie de kerstvakantie samen door te brengen. Blij dat we waren, vader en moeder, twee getrouwde dochters met echtgenoten en vijf kleinkinderen, vier jongens en een meisje in de leeftijd van 8 tot 16 jaar. Ook wolfshond Tim ging mee. We hadden als uitvalsbasis een huisje gehuurd in de Eifel, aan de grens in de Belgische Ardennen. Het was een grote, omgebouwde boswachterswoning, midden in een afgelegen bos. Vanuit het nabijgelegen dorpje was het 3 kilometer rijden. De route liep via een onverharde bosweg bergop. Er was geen elektrische verlichting meer aanwezig in het huis. Al het licht moest dus komen van olielampen en kaarsen. Het water kwam uit een pomp in de keuken. Warmte leverden de open haard en een fornuis, die beiden met hout gestookt werden. Alles moest sfeervol zijn, waarom ook besloten was geen moderne GSM-apparatuur en dergelijke mee te nemen. Dat er geen telefoon in huis was, merkten we ter plaatse pas en bleek later toch wel een gemis.

We vertrokken de woensdag voor Kerstmis en zouden derde kerstdag weer terugkomen. Het vroor lichtjes, maar voor de komende dagen was er geen sneeuw voorspeld. De reis verliep voorspoedig en na ter plekke aangekomen en geacclimatiseerd te zijn, werd de eerste wandeling in de omgeving gemaakt. Leuke waarnemingen waren het zien van bijzondere vogels zoals een auerhoen, een notenkra-

Auerhoen. Foto Nudelbraut - CC BY

ker, een groepje kruisbekken op sparrenkegels en goudvinken, die zich te goed deden aan berkenzaden. Op een rijtje foerageerde nog een groep bonte kraaien, vogels die je ook niet iedere dag ziet. Ook een vos kruiste nog ons pad. 's Avonds kwamen bij ons huis de eekhoorns op de vensterbank en snuffelden reeën dichtbij naar iets eetbaars. Blijkbaar hadden vorige huurders ze gevoerd. De eerste avond hoorden we in de verte schoten vallen. Waren het jagers of eventueel stropers? Een harde knal, een soort ontploffing, gaf toch wel enige onrust. Later zouden we van een boswachter horen dat een wild zwijn op een achtergebleven landmijn uit de Tweede Wereldoorlog was gelopen. De boswachter raadde hij ons aan vooral op de paden te blijven. Van dezelfde boswachter kregen we toestemming een kerstboom te kappen in een nabijgelegen aanplant.

Zo bereidden we ons voor op het naderende kerstfeest. De kerstboom werd opgezet en versierd met zelfgemaakte spulletjes. De vrouwen vlochten een mooie kerstkrans van dennengroen, met hulsttakjes met rode bessen en dennengegels erin. De mannen zorgden voor voldoende gekapt hout voor open haard en fornuis. 's Avonds werd er veel gekaart en geschaakt en werden bij een knetterend haardvuur de nodige spannende verhalen verteld aan de kleinkinderen. Zaterdagmorgen begonnen de vrouwen met de voorbereidingen voor het kerstdiner. Echt Limburgs konijn in het zuur zou het worden. De mannen gingen nog een flinke wandeling maken met hond Tim. Deze snuffelde op een gegeven moment in de zoom van een donker dennenbos aan een hoop takken. Chris, die hem ging ophalen, zag een grote plastic zak onder de takkenhoop verborgen liggen. Toen men controleerde wat in de zak zat, bleek die tot onze grote verbazing kerkzilver en goud te bevatten. Kandelaars, twee kelken, een monstrans en nog wat kleinere spul. We besloten het mee te nemen naar huis. De vader van Chris bracht de schat samen met hem per auto naar de politiepost in het nabijgelegen dorp. Hier bleek dat alles geroofd was uit een naburige kerk en dat de politie al een tijd op zoek was naar de kostbaarheden. Later zou Chris, als vinder van de buit, nog een leuke beloning krijgen van de pastoor van de kerk die dolblij was zijn spullen weer terug te hebben.

En zo werd het kerstavond. Gezamenlijk had men besloten te voet, via een kort bospad, naar de nachtmis in het dorp te gaan en de langere route links te laten liggen. Op weg naar de mis begon het, tot aller verrassing, licht te sneeuwen. In het kerkportaal gekomen zagen we op de deur een brief hangen van de pastoor met de tekst "Bitte hilfe" erop. Wat bleek het geval? Op het laatste moment hadden de koster en zijn twee misdienaars zich met buikgriep ziek gemeld. De pastoor had in het kleine dorp met veelal bejaarde mensen niet zo gauw vervangers kunnen vinden. Daarom deed hij een beroep op de vele vakantiegangers die elk jaar zijn nachtmis bezochten. Zonder hulp moest hij de mis te elfder ure afgelasten, waardoor veel mensen, die soms van veraf moesten komen, teleurgesteld zouden worden. In onze familie was schoonzoon Theo thuis in de parochie een tijdlang koster geweest. Zijn oudste zoon viel als acoliet bovendien nog geregeld in, terwijl zijn jongste telg nog daadwerkelijk misdienaar was. Na overleg besloot het drietal gezamenlijk de pastoor uit de brand te helpen. De pastoor was opgetogen en bedankte de Hollanders al bij voorbaat voor hun hulp. Hij had echter nog een probleem, want de koster had ook het oude harmonium in zijn kerkje bespeeld. Dit kon waarschijnlijk ook opgelost worden door de muzikant uit de familie, Alex. Hij speelde hoorn bij de harmonie, maar kon ook verdienstelijk piano spelen. Het harmonium zou hij ook wel aan de praat krijgen.

Het werd een prachtige nachtmis, waarbij de mensen als dank extra hadden bijgedragen voor de collecte. Een meevaller voor de pastoor, omdat de opbrengst bestemd was voor de reparatie van het kerkdak. Op weg naar huis zag men een komeet vallen, waarbij ieder zijn of haar wens deed. De een wilde rijk worden, de ander koos voor een lange periode van goede gezondheid. Ondertussen waren

de vlokjes sneeuw van de heenreis een echte sneeuwstorm geworden, dus iedereen werd gemaand tot uiterste spoed. Bijna terug bij huis zag iemand op een boomstam een persoon zitten. Het was een wat oudere man die behoorlijk onderkoeld bleek te zijn. Hij werd door twee man ondersteund en mee naar ons huis genomen. Toen hij bij het warme haardvuur wat bij zinnen was gekomen, vertelde hij verdoemd te zijn op weg naar de nachtmis. Dit kwam voornamelijk door de dichte sneeuwval. Ook vertelde hij kasteelheer te zijn van het kasteel dat drie kilometer verderop lag. Men bood hem aan mee Kerstmis te vieren, daar hij door de hoge sneeuw toch niet naar huis kon. Hij vertelde de weduwnaar te zijn zonder familie en met een huishoud-

ster zijn kasteel te bewonen. Erg eenzaam! ! Kerstdag werd sneeuw geruimd en vermaakten de kinderen zich met sneeuwballen gooien, het bouwen van een fort en op vuilniszakken van een hellinkje glijden omdat men geen sleeën bij zich had. Tegen de schemering kwamen de kinderen binnen en vertelden een soort hondengehuil gehoord te hebben. Dit geluid werd in de nachtelijke uurtjes door anderen ook waargenomen. De volgende dag kwam de oplossing. Hans was bezig met zijn verrekijker de bosrand op enige afstand van het huis af te turen en zag een groep honden rondlopen. Op de foto's hadden de dieren echter allemaal dezelfde kleur. Schoonvader Thijs werd er als groot natuurkenner bijgehaald en zag meteen dat het echte wolven waren. Door snel zijn teletens in gereedheid te brengen kon hij, als bewijs voor thuis, van één exemplaar een prachtige opname maken.

Hoe liep de bijzondere kerstvakantie nog af? Gelukkig was de sneeuw derde kerstdag nagenoeg gedood, zodat de auto's het pad af konden rijden. De kasteelheer zou men meenemen en op zijn kasteel afzetten bij zijn huishoudster. De huishoudster was dolblij hem weer gezond en wel terug te zien. Ze had de politie al verwittigd, doch hun zoektocht had vanwege de sneeuw niets opgeleverd. Uitgebreid liet de kasteelheer ons het hele kasteel zien. Hij bleek behoorlijk vermogend te zijn. Tot op heden is het contact met hem in stand gehouden. Alle kleinkinderen heeft hij, als dank, in zijn erfenis opgenomen met behoorlijke legaten. Hopelijk leeft hij nog een tijdje daar we altijd welkom zijn om in zijn kasteel vakantie te komen vieren.

Voetnoot: het verhaal is grotendeels gefingeerd !!!

Kasteel in winterlandschap. Foto ghentooo - CC BY 2.0

Mierennest

Door Marcel Buurman

Een mooie ontdekking in mijn tuin, nadat ik in het voorjaar de mierenkursus heb gevolgd.

Toen ik medio augustus een hoge plantenkuip met een holle onderzijde verplaatste, ontdekte ik dat mieren een groot nest in die holte hadden gemaakt. Het leek wel een termietenheuvel. Verantwoordelijk voor dit kunstwerk was de wegmier (*Lasius niger*), zeer algemeen in de Nederlandse tuinen. Aan de zijkant van de hoop is een groot aantal poppen te zien. De werkmeters begonnen die meteen weg te brengen, naar een veiligere plaats. Nadat ik een foto had gemaakt, heb ik de plantenkuip voorzichtig weer over het nest geplaatst.

Wegmierenest. Foto Marcel Buurman

Groene Camera Trofee

Foto's voor deze trofee kunt u mailen naar:
fotomaster@ivnroermond.nl

Tropische natuureducatie

Door Pieter Brouwer

Ik hou niet van hitte, laat staan tropische. Ik ben ook niet avontuurlijk aangelegd. Mijn vakanties beperkten zich dan ook altijd tot de West- en Noord-Europa – met als uitzondering Oostenrijk en Noord-Italië, maar dat was mij eigenlijk al te warm en te ver. Gevlogen had ik ook nog nooit. En nu kom ik dan toch opeens terug van twee weken Kenia. Niet vanwege een vakantie, maar vanwege familiebezoek: mijn broer woont daar tijdelijk aan de kust van de Indische Oceaan. Tropisch. Met apen, gekko's, reuzenspinnen en reuzenduizendpoten, ook gewoon in zijn huis. Soms plukt hij een mango van een mangoboom in de omgeving (heerlijk).

In die twee weken had ik gelukkig ook tijd om wat te genieten van de directe omgeving: gele bavianen en meerkatten tussen de bougainvillea in de achtertuin; olifanten, giraffen, buffels en sabelantilopen in het heuvelige kustbos; kauri's, zeekomkommers en peniswormen in de zee; reuzenduizendpoten, bloedluizen en cicaden tussen mijn kleren. Ik heb er foto's van en filmpjes.

Ik weet het: wat moet u met deze informatie als lid van IVN Roermond? Nou, vanwege twee gebeurtenissen.

Allereerst heb ik daar ver weg ook wat mee mogen maken op het gebied van natuur- en milieueducatie. Ik bedoel dan niet de toeristische safari's maar een project met de naam 'Snakepark'. Het is te vergelijken met een soort 'Das en Boom', maar dan voor slangen. De initiatiefnemer vangt slangen op, maar heeft ook slangen om zowel de lokale bevolking als toeristen voorlichting te geven over slangen. Welke soorten komen er in de omgeving voor? Hoe zijn ze te herkennen? Welke zijn giftig en hoe gedragen ze zich? Voor veel Kenianen zijn slangen ongedierte dat ze dan ook meteen doodslaan. Ik heb daar helaas een voorbeeld van gezien: het ging toen om een onschuldige 'grass snake' die soms de huizen binnenkomt om huisgekkos te verschalken. Wat me opviel was de toewijding en de kennis van de initiatiefnemer. Veel Keniaanse 'natuurgidsen' wisten vaak minder van de natuur af dan ikzelf (logisch: veel toeristen verlangen niet veel meer dan een wijzende vinger en het woord 'olifant'), maar deze man was erg serieus en benadrukte steeds zijn wens dat Kenianen, toeristen en dokters beter met de slangen om zouden gaan en niet blindelings vanuit hun angst of onwetendheid zouden handelen. Een

Snakepark. Foto Pieter Brouwer

vergelijkbaar initiatief is de 'Colobus Trust', die apenladders over de weg heeft aangelegd voor de lokale, zeldzame franjeapen (waarvan ik helaas toch nog wat aangerezen exemplaren heb gezien). Deze trust bezit ook een voorlichtingscentrum.

Een andere ervaring had ik op het strand, waar een Keniaanse mariene bioloog wandelde met zijn vrouw en zoon, en mij met wrange berusting vertelde over de kauriroof voor de toeristen, die er onder andere toe leidde dat de zee-e-gelpopulatie explodeerde, en over de massale zeekomkommervangst voor leer. 'Ik snap dat de lokale bevolking geld moeten verdienen, maar ik zou ook graag willen dat er straks nog wat natuur overblijft voor mijn kinderen,' zei hij. Lokale natuureducatie is natuurlijk niet alleen iets voor Nederland; ook in landen waar nog veel natuur over is, moet deze worden beschermd tegen de mens. En de beste manier blijft toch een open voorlichting voor iedereen.

Tuis gekomen opende ik mijn koffer. Behalve vuil wasgoed en souvenirs, kwam er ook wat anders uit tevoorschijn. Nee, geen bananenspin, reuzenduizendpoot of mamba, maar een onschuldige kleine trilspin. Jawel, een trilspin of hooiwagenspin die bij iedereen in Nederland in huis zijn webben spint. Van deze soort (of eigenlijk: genus) wordt vermoed dat hij oorspronkelijk uit warmere streken komt. Inderdaad waren ze ook in Kenia veel aanwezig. En nu dus opnieuw ook hier, met het vliegtuig, in een schilderijtje met daarop een massa gezinnetje – een levend souvenirkje.

Overwinteren

Een jeugdactiviteit

Kom mee snuffelen in de natuur, net als de egeltjes, konijntjes en eekhoorntjes dat doen. Hoe vinden ze voedsel als er overal sneeuw en ijs ligt? Hoeveel eten hebben ze nodig? Waar slapen ze en met wie?

Kom je met ons mee struinen, met je dikke winterjas en stevige laarzen kunnen wij ertegen. Zeg het ook tegen je vriendjes en vriendinnetjes, neem ze allemaal mee, vinden wij leuk.

Wanneer: Zondag 09-02-2014

Plaats: De Busjop

Busschopsweg 9

6093 AA Heythuysen

Tijd: 14.00 -16.00 uur

Leeftijd: 6-12 jaar

Kosten: geen, een vrijwillige bijdrage mag altijd

Tot dan,

Adje en Eef, IVN-natuurgidsen

Jaarprogramma 2014, activiteitenkalender januari - april

Door René Horsten, namens de programmacommissie

Voor 2014 is wederom een gevarieerd jaarprogramma opgezet. Het wordt een druk jaartje.

Naast de activiteiten welke door onze eigen afdeling georganiseerd worden, gaan we in samenwerking met de andere afdelingen in Midden-Limburg een landschapscursus organiseren van 4 cursusdagen als voorloper op de cursus landschapsgidsen welke in september 2014 van start gaat.

Natuurcursus

In 2013 hebben we een natuurcursus 'voor beginners' georganiseerd waarvoor meer dan 70 mensen zich hadden aangemeld. Voor de eerste cursus konden slechts 35 mensen geplaatst worden. Omdat deze cursus zo succesvol ontvangen is hebben we besloten om in 2014 de cursus te herhalen, waarbij de mensen die vorig jaar niet geplaatst konden worden voorrang krijgen. Het is geweldig dat alle docenten van de eerste cursus wederom hun medewerking hebben toegezegd.

Cursus Macrofauna

In het kader van het jaarthema 'water' organiseren we een cursus Macrofauna, waarbij ook leden van andere afdelingen worden uitgenodigd; we hebben het Waterschap Roer en Overmaas bereid gevonden om deze cursus voor ons te verzorgen. Verderop in dit blad vind je meer informatie over deze cursus.

We hopen, dat in 2014 vele mensen gaan genieten van de door IVN Roermond aangeboden activiteiten. Met dank aan onze gidsen die een of meerdere activiteiten voor zijn/haar rekening nemen.

Activiteitenkalender januari - april 2014

Het jaarprogramma algemeen

Dinsdag 7 januari 2014

Lezing: 'De Solitaire Bij' door Bêr Jeucken

Aanvang: 19.30 uur

Plaats: Gemeenschapshuis 't Leuke, Leukenstraat 6, 6099 AR Beegden

Vogelwerkgroep in de Groote Peel. Foto Hermien Hendriks

Maandag 27 januari 2014

Algemene ledenvergadering: alleen voor leden

Na de pauze: presentaties eigen leden en uitreiking Groene Camera Trofee

Aanvang: 20.00 uur

Plaats: Gemeenschapshuis 't Leuke, Leukenstraat 6, 6099 AR Beegden

Zondag 2 februari 2014

Natuurwerkdag in de Driestruik*

Aanvang: 9.00 uur

Startpunt: Keulsebaan Roermond, 1ste onverharde weg na penitentiare inrichting (gevangenis)

* Vooraf aanmelden via rene.horsten@ivnroermond.nl of 06-22468910

Zondag 9 februari 2014

Jeugdtocht 'Overwinteren'

Aanvang: 14.00 uur, duur 2 uur

Startpunt: Café Restaurant De Busjop, Busschopsweg 9, 6093 AA Heythuysen

Gidsen: Adje Hennissen en Eef Schoffelen

Zondag 23 februari 2014

'Op zoek naar de bever in het Leudal' met Olaf op den Kamp

Beverlezing met aansluitend beverexcursie

Aanvang lezing: 10.00 uur, einde excursie 15.00 uur

Startpunt: Café Restaurant De Busjop, Busschopsweg 9, 6093 AA Heythuysen

Dinsdag 11 maart 2014

Lezing 'Plastic Soep' door Sylvia Brouwer-Spierts

Aanvang: 19.30 uur

Plaats: Groenhuis, Godsweerderstraat 2, Roermond

Zondag 16 maart 2014

Excursie 'Cultuurhistorie en landschap rondom Boukoul'

Aanvang: 10.00 uur duur 2,5 uur

Startpunt: parkeerplaats bij kerk, kerkweg, Boukoul

Gids: Frans Hendriks en Anja van Halbeek

Zaterdag 19 april 2014

Op stap met de plantenwerkgroep in De Doort, Echt

Aanvang: 9.15 uur

Startpunt: parkeerplaats Doorderweg, Echt

Carpoolen: 9.00 uur vanaf kasteeltje Hattem, Roermond

Bever. Foto Olaf op den Kamp

Geschubde inktzwam. Foto Hermien Hendriks

Dinsdag 22 april 2014 en dinsdag 13 mei 2014

Cursus Macrofauna theorieles, door Waterschap Roer en Overmaas

Aanvang: 19.30 uur

Plaats: Ontmoetingscentrum Minderbroederskerk, Minderbroederssingel 15F, 6041 GH Roermond

* Vooraf aanmelden via rene.horsten@ivnroermond.nl of 06-22468910

Zondag 27 april 2014

Daslookwandeling, Geulle

Aanvang: 10.00 uur duur 2,5 uur

Startpunt: Marktplaats, 6243 BM Geulle

Gids: Harrie Hermens

Carpoolen: 9.00 uur vanaf kasteeltje Hattem, Roermond

De vogelwerkgroep (info Meinse van der Velde 06-13300436 of Jan Boeren tel. 0475-402524)

Zondag 5 januari 2014

Linnerweerd en Osen (rond de stuw)

Aanvang: 9.00 uur

Startpunt: kerk/zwembad Linne (Oeveren)

Zondag 2 februari 2014

WML-plas Beegden/Heel

Aanvang: 8.30 uur

Startpunt: Parkeerplaats sportpark 'op Schatte', Baexemeweg, Beegden

Zondag 2 maart 2014

Munningsbos/Aerwinkel.

Aanvang: 8.00 uur

Startpunt: Parkeerplaats Begraafplaats Bergerbos Roskam 7, St. Odilienberg

Zondag 6 april 2014

De Groote Peel

Aanvang: 8.00 uur

Startpunt: Parkeerplaats Bezoekerscentrum Mijl op Zeven Ospel/Nederweert

De plantenwerkgroep (info Paul Bergs tel. 0475-330643 of Harrie Senden tel. 0475-491987 of Hermien Hendriks 0475-594340)

Zaterdag 18 januari 2014

Varia/determinatie loofhout

Aanvang: 9.15 uur

Plaats: Bezoekerscentrum Leudal, Roggelseweg 58, 6081 NP Haelen

Carpoolen: 9.00 uur vanaf Kasteeltje Hattem, Roermond

Zaterdag 15 februari 2014

Theorie / determineren mossen

Aanvang: 9.15 uur

Plaats: Bezoekerscentrum Leudal, Roggelseweg 58, 6081 NP Haelen

Carpoolen: 9.00 uur vanaf kasteeltje Hattem, Roermond

Zaterdag 15 maart 2014

Houtsberg, Nederweert-Eind (mossen)

Aanvang: 9.15 uur

Startpunt: Parkeerplaats De Houtsberg, Banendijk, Nederweert-Eind

Carpoolen: 9.00 uur vanaf kasteeltje Hattem, Roermond

Zaterdag 19 april 2014

De Doort, Echt

Aanvang: 9.15 uur

Startpunt: Parkeerplaats Doorderweg, Echt

Carpoolen: 9.00 uur vanaf kasteeltje Hattem, Roermond

Natuurclub De Speurneuzen (info Henk Smit 0475-581782 of 06-15410425)

Zaterdag 8 februari 2014

Aanvang: 14.00 uur

Plaats: Bezoekerscentrum De Meinweg, Herkenbosch

Zaterdag 8 maart 2014

Aanvang: 14.00 uur

Plaats: Bezoekerscentrum De Meinweg, Herkenbosch

Zaterdag 12 april 2014

Aanvang: 14.00 uur

Plaats: Bezoekerscentrum De Meinweg, Herkenbosch

Meinweg. Foto Frans Hendriks

Herberg
De Nimrod

B&B
Hoeve
Heidonk

Museum
"Terug
in de Tijd"

Napoleonsweg 1-3
Horn
Telnr. 0475 - 582084

 Advocatenkantoor *Exaten*
Persoonlijk & Professioneel

Juridisch advies, begeleiding en bemiddeling
(mediation) voor particulieren en ondernemers.
Onze aandachtsgebieden zijn onder meer:

arbeidsrecht, bouwrecht, hippisch recht,
contracten- en consumentenrecht en
begeleiding van ondernemers.

Voor het maken van een afspraak
kunt u ons bellen: 0475 - 453957

mr. Rob Bruls
mr. Katja Bouwens

Rijksweg 4, 6095 NB Baexem

www.advocatenkantoorexaten.nl

Party Hoeve de Geer

Partyhoeve De Geer is een familiebedrijf
gelegen aan het Lateraal kanaal te Horn.
Wij verzorgen al meer dan 15 jaar uw
huwelijksfeest, bedrijfsfeest en thema-
feest tot 200 personen.

Ook voor vergaderingen, recepties, jubilea,
zakenlunches en bedrijfspresentaties kunt
u bij ons terecht.

Heeft u vragen of wilt u informatie, neem
dan telefonisch contact met ons op, want
onze zaak is alleen op afspraak geopend.

Roermondseweg 100, 6085 NB Horn,
telefoon 0475 - 582670

www.partyhoevedegeer.nl

Fijn vakantiehuis te huur

Zin in een weekje of weekendje
genieten van de prachtige natuur
van het Vechtdal in Overijssel?
's Morgens uitgerust wakker wor-
den met vogelzang en de geur
van versgebakken brood? Ontbij-
ten met uitzicht op hazen, reeën,
eeekhoorns en spechten?

Plantage Witharen, in de buurt van
Ommen, is een fijn vakantiehuis bij
onze hazel- en walnotenplantage.
De plantage heeft zich ontwikkeld
tot een prachtige boomgaard. Ver-
schillende dieren en kruiden hebben
hun weg naar de boomgaard al ge-
vonden.

De plantage ligt vlakbij het Varsener-
veld, het Reestdal, Boswachterij
Staphorst en het Jünneren Arriërkoe-
land, met volop fiets- en wandelmo-
gelijkheden.

Kijk op www.plantagewitharen.nl of
bel Judith Sterken (06 14373503)
voor meer informatie.

De Molenplas, een kei-goed natuurgebied

Door Leo Koster

Onder meer via de mail kreeg ik van IVN Roermond e.o. een persbericht over een nazomerwandeling rond de Molenplas te Stevensweert. Het bericht heeft het over een struinwandeling/excursie in een mooi pioniersgebied waar Galloway's en Koniks de vegetatie enigszins kort moeten houden en waar o.a. de Kaardenbol, het Icarusblauwtje en beversporen te bewonderen zijn. De startplaats is op zondag 8 september 2013 om 10.00 uur op de parkeerplaats van de brasserie de Hompesche Molen. Maar mensen wat heeft het vannacht gehoozd. Als ik op deze zondagmorgen met een scheel oog de gordijnen opentrek, is het droog, ik besluit toch maar naar Stevensweert te gaan. Als ik de parkeerplaats opdraai, staan al enkele IVN-ers te wachten in de buurt van een vol groene noten zittende Walnotenboom. Onder de aanwezigen bevinden zich ook de beide gidsen Rikie en Eef. Twaalf mensen hebben lak aan de weersomstandigheden en willen graag geïnformeerd worden, allen zijn overigens lid van het IVN. Na het welkomst-

Foto aangeleverd door Leo Koster

woord vertelt Rikie iets over de Hompesche molen. Ze werd in 1722 gebouwd in opdracht van graaf Renier Vincent van Hompesch. Ze telt 8 verdiepingen, een deel van het souterrain werd vroeger gebruikt als gevangenis. Tussen drie lindebomen is een houten kruis zonder corpus geplant doch wel met de inscriptie INRI. Bij het klaphekje vertelt Eef iets over het ontstaan van de Molenplas. In 1995 begon hier de eerste ontgroning met als doel bruikbaar grint naar boven te brengen. Diverse ontstane grindgaten werden later d.m.v. grote buizen weer opgespoten met een mixture van onbruikbaar grint en zand en ingericht als landbouwgebied. Toen de baggeraars de bijna versteende eikenboomstammen naar boven haalden, waren ze in eerste instantie niet geweldig enthousiast. Doch deze zwart "geblakerde" stammen kregen een prachtig plekje aan de oever van deze plas, hun ouderdom wordt geschat tussen de 2000 en 1500 jaar.

Eerst wordt gebruik gemaakt van de aangelegde paden, maar wel uitkijken voor de vaak weke ontlasting van de Galloway's. Op een plek waar de dames bij het voorwandelen nog bloeiend Duits viltkruid aantreffen, is nu in eerste instantie niets meer te vinden. Geen nood. Ze laten een prachtig in plastic verpakt exemplaar rond gaan. Het betreft een eenjarige plant met rechtopstaande en grijswit viltig

behaarde stengels, de stengels zijn vaak bovenin vertakt. Op de inham en langs de plas; Aalscholvers, Wilde-, Kuif- en Krakeenden, Knobbelzwanen en heel veel Meerkoeten. We worden door Rikie nog getrakteerd op het voordragen van een fraai gedicht. We bereiken een plek waar de zogenaamde Vlinderoute van beide dames begint. Het begint al duidelijk wat op te klaren, maar veel vlinders hebben we nog niet gezien. Maar de dames verrassen ons doordat ze aan struiken een geplastificeerd kaartje hebben gehangen met daarop de aangetroffen vlinder alsmede de voedsel- c. q. waardplant. We zien in willekeurige volgorde; Citroenvlinder, Kleine vuurvliinder, Koolwitje, Gehakelde aurelia, Icarusblauwtje, Atalanta, Bont zandoogje, Oranjetipje, Gele- en Oranje luzernevlinder, Kleine vos en Klein gaderd witje. Als we ter hoogte van de Atalanta zijn, staat daar ook een Vlierbes te pronken met glanzende zwarte bessen. De dames trakteren ons hier op een eigen brouwsel van de Vlierbes; uiteraard rijpe vlierbessen, suiker, water en honing, een kind kan de was doen!! Een heerlijk drankje. Wel dienen de groene vlierbessen verwijderd te worden, deze zorgen namelijk voor een laxerende werking. Ik dacht in de tassen van beide dames diverse rollen toiletpapier te zien, maar dat blijkt toch niet het geval te zijn. Rikie draagt het gedicht "Vlinder" voor van de hand van Mevrouw Heemels--Beckers uit Melick. De Galloway's doorkruisen ons pad. De meeste koeien dragen zaadbollen van de Klis bij zich, deze bolletjes zijn voorzien van weerhaakjes en blijven zodoende in de vacht van deze dieren plakken, verspreiding is daardoor gegarandeerd. Via een wilgenbos lopen we langs de rand van het water, Eef laat ons knaagsporen van dit jaar van de Bever zien. De Bever zelf heeft ze hier ook waargenomen, altijd een camera bij de hand doch net die ene keer....

Bij het snelstromende water worden we uitgenodigd om steentjes te keilen. Met een liefst platte steen probeer ik deze zo vaak mogelijk over het water te laten springen/ketsen.

Bij mij lukt het twee keer, de winnaars, Wiel en René, respectievelijk met 4 en 3 keer, omdat wij tussen het fraaie Watermunt staan, worden zij getrakteerd op een rolletje munt. We krijgen ook een zoekkaart over stenen, aan ons de vraag welke steen heb je net opgeraapt? Aan heel veel struiken hangen bessen, we zien onder meer Mei- en Sleedoorns en de Kardinaalsmuts. In de omgeving van de vogelkijkhut stroomt het water "gehaast" richting Biltplas. Tussen de Biltplas en de Molenplas (Stevolplas) ligt een dwarsdam die er voor zorgt dat het water ongeveer 1 meter wordt opgestuwd, vandaar de hier wat sterkere stroming. Een glimp van de IJsvogel, even later mag ik wat langer van deze schoonheid genieten, het kan uiteraard dezelfde IJsvogel geweest zijn. We wandelen richting bruggetje waar Bitterzoet met zowel rode als groene bessen staat te pronken en een "schokkende" Waterhoen de plas oversteekt en lopen richting stapstenen. René stapt over enkele stenen en poseert vandaar fraai met zijn geelkleurige IVN-paraplu. We gaan weer terug. Het vrouwtje van de Bruine kiekendief wordt gespot, hier lang niet algemeen. Het weer is ondertussen geweldig geworden, de zon "wandelt" met ons mee. Op heel veel plekken de schitte-

rende Icarusblauwtjes. Een Sperwervrouwtje vliegt over, zal ongetwijfeld voor paniek zorgen bij onze gevederde vrienden. Op diverse plekken staat de Canadese guldenroede met haar gele bloemen te pronken, maar hier zien we ook de wit bloeiende Zomerfijnstraal ook wel Madelief-fijnstraal genoemd. Een deel van de hoogwaterdijk is gemaaid, het maaisel afgevoerd. Deze verschraling zal zeker bijdragen aan een gevarieerde bloemenpracht. Aan Akkerdistelstengels zitten diverse eivormige distelgallen. Het vrouwtje van de Distelgalboorvlieg (*Urophora cardui*) zet groepjes eitjes af in de stengel, indien de erg harde gal wordt doorgesneden zijn vaak de larve en de pop te zien. Dat het weer veel beter is geworden merken we aan de vele vlinders zoals diverse blauwtjes, Bonte zandoogjes, Gele en Oranje luzernevlinder. Een "dolende" vrouw proberen we weer op de goede route te krijgen. De Groene specht laat zijn "lach" horen en wij struinen verder langs de rand van de plas. Twee snippen vliegen kort na elkaar op, ze maken daarbij een krassend geluid, ik denk zelf aan Watersnip. Op een plek diverse uitgebloeide maar ook nog in bloei staande plantjes van het Duizend guldenkruid. Aan

een Hondroos groeit de Beduguargal, ook wel Mosgal genoemd. Deze gele tot roodbruine, mosachtige gallen ontstaan doordat eitjes van de Rozenmosgalwesp in de blaadjes van een Rozenknop gelegd worden. We worden gewezen op een voor ons onbekende plant, thuis nog wat boeken nagekeken, ik denk aan *Alsemambrosia*. We naderen het startpunt maar tevens het einde van deze schitterende wandeling/excursie. Een mevrouw hoor ik geregeld zeggen "Wat ben ik blij dat ik opgestaan en naar de Molenplas gegaan ben". "Maar bij de brasserie krijgen jullie nog een verrassing", aldus de dames. Elke deelnemer krijgt van Rikie en Eef een gedateerd en geplastificeerd kaartje met op de achtergrond het silhouet van de "beblakerde" eikenbomen, rechtsboven het Icarusblauwtje en links onder een fraaie foto van een Knobbelzwaan alsmede twee kleine Maaskeitsjes en de tekst "De molenplas....Een kei – goed natuurgebied".

Een goede voorbereiding werpt zijn vruchten af, dat is vandaag weer eens duidelijk gebleken. Complimenten Rikie en Eef, nogmaals bedankt. De meesten praten nog wat na en genieten van een kopje koffie of fris.

Verslag samenkost van De Speurneuzen op 9 november 2013

Door Anita en Henk

Vandaag waren ze er weer allemaal.

Anita en Henk probeerden de zaak in goede banen te leiden en o.i. goed gelukt trouwens !

Na een moeilijke start liep alles op rolletjes.

Loud werd door zijn pb-er met eigen vervoer gebracht. Men had weer vergeten om een taxi voor hem te bestellen. Math en Eric kwamen met hun taxi pas om kwart over twee binnen. Er moesten eerst nog twee andere passagiers weggebracht worden. Toen ze allemaal binnen waren hebben Anita en ik getrakteerd op koffie met vlaai. (omdat wij jarig zijn in de maanden dat er geen samenkost is.) Iedereen had 't, zo te zien en te horen, goed naar de zin. Nadat we de nieuwe stukken in de mappen hadden gedaan zijn we eerst even het winkeltje van Staatsbosbeheer binnengelopen. Daar was opheffingsuitverkoop. Vooral Pierre sloeg daar z'n slag en kocht diverse mooie boeken. Hij had gespaard! Daarna naar buiten. De weersvoorspellingen waren ronduit slecht, maar de weergoden hadden iets anders voor ons in petto.

Het was 11 graden en het zonnetje deed goed zijn best. Natuurlijk gingen we eerst naar de poel achter het centrum. Daar was alles in diepe winterslaap. "Als je goed luistert hoor je ze snurken": zei Ron.

Daarna het bos in. Onderweg kwam het onderwerp van vandaag aan bod; " Dode dieren; Wat gebeurt daarmee ? " Bleek dat de mannen al goed op de hoogte waren. Aaseters werden vlot benoemd.

Onderweg moest Loud afhaken. Hij had last van zijn been/prothese. Anita is met hem teruggegaan naar het restaurant.

Wij kwamen ook nog een oude bekende tegen. Kim van der Schuit met haar vriend. Kim is al vaker ingevallen als gids en als fotograaf mee geweest.

Omdat we al langer in het restaurant waren blijven zitten

Speurneuzen 2013. Foto Henk Smit

hebben we deze keer onderweg geen pit-stop gemaakt. Dit werkt goed. De groep blijft dan goed bij elkaar. Ook op de terugweg. We kwamen nog veel paddenstoelen tegen en de mannen wisten nog goed wat Carla en Helmich vorige keer daarover verteld hadden.

Terug in het drukke restaurant nog even nagekaart.

Om kwart over vier stapten Loud, Math en Eric in de taxi en Pierre en Jan op hun fiets. Wij gaven Michael en Ron, voor deze keer, een lift naar het station.

De mannen gaven aan dat ze al weer uitkeken naar volgend jaar. Wij ook !

Aandachtspunten:

Volgend jaar heeft Restaurant "IJgenweis" vermoedelijk een nieuwe eigenaar. Bianca, de huidige manager, houdt ons op de hoogte.

Volgende samenkost van de Speurneuzen: zaterdag, 8 februari 2014.

Jeugdtocht door de Turfkoel

Door Adje Hennissen en Eef Schoffelen

Verslag jeugdtocht door de Turfkoel te Herkenbosch op 3 november 2013 "Speuren door het moerasgebied."

Daar stonden we dan, om half twee vol verwachting te wachten.

Yes....na tien minuten kwam er een auto aan met achterin twee kinderen. Zouden dat de eerste zijn van velen?

Jawel hoor, spoedig volgden er meer. Er waren zelfs drie kinderen gewapend met emmertjes en netjes bij.

Het zonnetjes liet zich zelfs even zien, terwijl iedereen vol spanning en enthousiast stond te wachten.

Op tijd vertrokken we met 18 kinderen (tussen drie en twaalf jaar) en ongeveer 25 volwassenen.

Het oversteken van de drukke weg ging gelukkig gesmeerd. Spoedig werd er gestopt en gewezen op de sporen van de herfst.

Vallende blaadjes...vruchten van de bomen...nog wat bramen en natuurlijk de paddenstoelen. Tijdens de uitleg verdeelde we de groep in tweeën, zodat ieder ons beter kon verstaan en de opdrachten die we voor ze hadden makkelijker uit te voeren waren.

Natuurlijk lieten we ze dingen zoeken en bekijken, met of zonder loopjes.

Precies op tijd vonden we nog een mooie vliegenvzwam. Samen zongen we vanzelfsprekend over kabouter Spillebeen en vader Langbeen. Zelfs de volwassenen luisterden met interesse naar de uitleg van de naam "vliegenvzwam".

Kind met kikkervisjes. Foto Eef Schoffelen

Al snel zagen we dat het erg nat was en het niet zou lukken door het vochtige moerasgedeelte te lopen. Er stond echt te veel water.

Bij de beek aangekomen werden de bakken, netjes, loopjes en zoekkaarten verdeeld en kon het scheppen beginnen. De buit was de moeite waard...rugzwemmers, poelslakken, zoetwater pissebedden, posthoornslakjes en zelfs een waterscorpioen werden fanatiek bekeken.

Helaas stak er een erg koude wind op en werd het vooral voor de kleintjes erg koud.

Op de terugweg hebben we dan ook maar met ferme pas doorgelopen.

Al met al mogen we zeker spreken van een geslaagde tocht.

Regionale samenwerking

Door Marjan Straver

Vorig jaar hebben vier IVN afdelingen uit Midden-Limburg, te weten: IVN afdeling De Steilrand, IVN Meijel, IVN Weert e.o. en IVN Roermond e.o. besloten om gezamenlijk twee regionale cursussen aan te bieden. De afdelingen hebben een projectgroep in het leven geroepen onder de naam IVN projectgroep Midden-Limburg. Uit ervaring mag ik spreken dat deze groep bestaat uit zeer gemotiveerde IVN leden en erg plezierig om mee samen te werken.

Het zal niet veel leden ontgaan zijn dat er twee regionale cursussen in ontwikkeling zijn, namelijk:

- De cursus: "Landschappen van Midden-Limburg"
- De cursus: "Landschapsgids Midden-Limburg"

De cursus "Landschappen van Midden-Limburg"

Dit is een korte cursus waarbij de deelnemers kennismaken met een aantal typische landschappen van Midden-Limburg. Aanmelden is niet meer mogelijk. De cursus zit vol.

De cursus "Landschapsgids Midden-Limburg"

Deze cursus is van een iets andere orde dan bovengenoemde cursus. Na het volgen van deze cursus ben je in staat om in diverse gebieden van Midden-Limburg landschapsexcursies te begeleiden.

De cursus zal starten in september 2014 en bestaat uit tien

Rolvennen Meinweg. Foto Anja van Halbeek

cursusdagen (allemaal op een zaterdag). Voorafgaand aan de cursus is er een voorlichtingsavond. Ook staat er een afsluitende bijeenkomst op de planning waarbij onder andere certificaten worden uitgereikt.

Aanmelden

Zodra de aanmelding voor de cursus "Landschapsgids Midden-Limburg" wordt opengesteld, zal hier een berichtje over uitgaan. Aanmelden en meer informatie is dan te vinden op www.ivncursusmiddenlimburg.nl

Namens de IVN projectgroep Midden-Limburg.

Paddentrek

Door Rene Horsten

Joost Geraets heeft in het voorjaar (2013) bij toeval een substantiële paddentrek waargenomen bij de provinciale weg Heythuysen/Horn ter hoogte van 'De Bedelaar'.

De padden (meer dan 700 !), salamanders en kikkers kwamen uit het bos en staken de weg over richting de vennen bij de Bedelaar.

Door snel ingrijpen kon een groot aantal padden, kikkers en salamanders worden gered.

Joost heeft direct een aantal vrijwilligers bereid gevonden om gedurende enkele weken de padden over te zetten. Daardoor is voorkomen dat padden massaal zijn doodgereden.

Tevens is er een overleg georganiseerd met Limburgs Landschap, de Gemeente Leudal, Provincie Limburg, IKL en IVN Roermond om te bekijken of en op welke wijze we de padden op een structurele manier zouden kunnen beschermen.

Vooralsnog is besloten dat we voor de komende paddentrek in het voorjaar van 2014 wederom de padden handmatig gaan overzetten.

Paddentrek. Foto Joost Geraets

We hebben tot nu toe een groep van 4 vrijwilligers die dit willen gaan doen. We zoeken nog versterking.

Voor nadere informatie en ook als je mee wilt doen kun je terecht bij René Horsten via rene.horsten@ivnroermond.nl of via 06-22468910.

Help mee om de padden, kikkers en salamanders te redden!

Watercursus

Door René Horsten

De landelijke IVN-organisatie heeft gekozen voor 'Water' als thema in 2014. IVN Roermond wil in dit kader extra aandacht aan 'Water' besteden o.a. door het organiseren van een cursus Macrofauna.

We hebben Het Waterschap Roer en Overmaas bereid gevonden om deze cursus te gaan verzorgen.

De cursus bestaat uit 3 sessies, 2 theorieavonden en een veld-/praktijkdag, en zal worden gegeven op:

dinsdagavond 22 april 2014: inleiding over waterbeheer w.o. waterkwantiteit en -kwaliteit, en erosiebestrijding

dinsdagavond 13 mei 2014: macrofauna

zaterdag 17 mei 2014: veld- & praktijkdag te Schinveld.

De theorieavonden zullen gegeven worden in Ontmoetingscentrum van de Minderbroederskerk, Minderbroederssingel 15F, Roermond.

Het Waterschap is gaarne bereid om deze cursus te verzorgen; echter wel onder de voorwaarde dat de deelnemers ook werkelijk van plan zijn om de opgedane kennis over macrofauna actief te gaan overdragen.

Deze cursus wordt niet alleen aangeboden aan de leden van IVN Roermond maar ook aan de leden van de andere Limburgse IVN-afdelingen en we hopen een zo breed mogelijke vertegenwoordiging te krijgen van de onderscheidene afdelingen.

Het aantal deelnemers is beperkt tot 25 en men dient zich van te voren in te schrijven via rene.horsten@ivnroermond.nl. Voor verder informatie kun je terecht bij René Horsten via email of telefonisch 06-22468910.

Drusus annulatus. Foto Barend van Maanen

Dassen en verkeer

Door Wilbert Dekker

De laatste jaren gaat het beter met de dassen. In de gemeente Roermond zijn nu ongeveer 25 dassenburchten, vaak met bijburchten en vluchtpijpen. Er zijn meer dassen, waardoor er dus ook meer dassen omkomen in het verkeer. Dat gebeurt het hele jaar door, maar vooral in februari, maart en april worden de eenjarige dieren door paps en mams de deur uitgezet en gaan de dieren op zoek naar een nieuwe plek. En dan... Om ongelukken te voorkomen zijn er veel

rasters aangelegd met tunnels. Het probleem is alleen dat de hekken in die rasters niet altijd weer dichtgedaan worden. De vele eigenaars, Rijk(waterstaat), provincie, gemeenten, waterschappen en particulieren, werken met (onder)aanneemers die wel eens vergeten het hek te sluiten. In het Roermondse Natuur- en Milieuoverleg is voorgesteld dat Han Kessels, Noud de Ponti en ondergetekende een lijst maken van alle hekken in de rasters. Bovendien is geopperd dat het IVN en NHGL hun leden oproepen vooral in januari-april op te letten of hekken openstaan en deze – indien mogelijk – te sluiten. Ook is het verstandig om beschadigin-

gen aan het hek of raster bij Han Kessels, Noud de Ponti of mij te melden. Wij geven die informatie dan weer met details en de precieze vindplek door aan Geke Pardoel van de gemeente Roermond.

Wilbert Dekker, w.dekker1@home.nl
Han Kessels, hkessels@hetnet.nl
Noud de Ponti, aade Ponti@gmail.com

Winteravond

Door Hermien Hendriks, IVN natuurgids Roermond

Onderweg naar Heeze, op een donkere en koude avond, druilerige miezerregen. Ik moet nog alléén gaan ook. Maar ik laat me nergens door uit het veld slaan. Want het eerste streepje hoop op voorjaar dient zich aan in de vorm van baltende uilen. In Heeze is vanavond een bosuilen-telling onder leiding van Jan v.d. Laar van het IVN Heeze. Ik heb me meteen, toen ik het op de site las, telefonisch aangemeld omdat er maar drie "vreemde" mensen mee mogen, om te voorkomen dat het evenement te massaal wordt.

Ik ontmoet de anderen bij het gemeentehuis en geef ze een hand. Het zijn bijna allemaal mensen die lid zijn van de vogelwerkgroep in Heeze. Na een kort paadje tussen de huizen door zijn we snel in het bos. Het is er stikdonker. Ik ken de Herbertusbossen wel een beetje van mijn paddenstoelenwandelingen in de herfst en van mijn zomerse zoektochten naar de blauwe kiekendief in de buurt van het Freulelaantje. Zover zullen we vanavond zeker niet komen. Maar die wandelingen zijn overdag in het zonlicht. Wel iets anders dan dit. Nu zijn er alleen knokige takken van oude bomen in het donker te zien.

We beginnen langs de Strijper Aa. Dat is gelukkig een herkenningspunt. Jan waarschuwt ons dat de zaklantaarns maar sporadisch aan mogen. Langs het meanderende riviertje is het modderig en spekglad. Ook op de houten bruggetjes is het oppassen geblazen.

Dan wordt de cd-speler aangezet en laat Jan voor de eerste keer het geluid horen van een bosuil. We luisteren gespannen: "whoee-whoee". Meteen volgt er een reactie uit twee richtingen, wat veraf nog, maar heel duidelijk, twee manne-

tjes horen we en één vrouwtje. Dat zeggen de anderen hoor, ik ken het geluid van een vrouwtje helemaal niet. Volgens Jan mag het geluid niet te hard staan omdat de mannetjes-uilen zich geïntimideerd kunnen voelen en misschien uit hun territorium verjaagd worden.

Een mevrouw uit de groep haalt nu een trommeltje tevoorschijn en trakteert ons op een bonbon. Bij de eerste uil die we horen, delen we altijd een snoepje uit, verklaart ze. Tussen een slingerpad van rododendrons lopen we richting De Plaetse. Met steeds die majestueuze grote beuken en eiken rondom ons. Een geweldig mooi oud loofbos waar een uil zich ook wel thuis moet voelen.

Weer wordt de cd-speler aangezet. Dit keer bestaat de reactie uit meerdere geluiden bij elkaar, waarna we besluiten in die richting te lopen waar het roepen van de uil het sterkst gehoord wordt. We krijgen een tweede traktatie, een likeurtje, Heezers genot. Bij de derde uil zal er glühwein tevoorschijn komen met een blokje kaas. De nachtelijke wandeling wordt steeds aantrekkelijker. Bij de werkschuur van het Brabants Landschap komt de boswachter ons tegemoet: "Hebben jullie al veel succes?", vraagt hij belangstellend. Zijn hulp bij deze nachtelijke zoektocht is onontbeerlijk voor de vogelwerkgroep, niet in de laatste plaats omdat hij hiervoor een vergunning heeft afgegeven, maar hij kent ook de roestplaatsen van de uilen.

Via de Boslaan lopen we nu langs het kasteel. Ter hoogte van de ijskelder luisteren we nog een keer. "Whoee-whoee" klinkt het duidelijk aan de rechterkant in het bos, meerdere malen achter elkaar. Twee verschillende mannetjes zelfs. Het magisch mooie geluid zo indringend dicht bij me te horen beneemt me vanzelf de adem.

De uitsmijter van de avond krijgen we cadeau. Aan het begin van de oprijlaan bij het kasteel, in een eeuwenoude boom, roept een uil vlak boven ons hoofd, gewoon uit zichzelf, zonder aansporing van een cd-speler. Door de kale takken kijken we naar de lichtere lucht erboven en we zien zijn silhouet meteen. Een prachtig groot exemplaar, de staart mooi geplooid. Hij blijft maar roepen. De zaklantaarns mogen niet aan, maar hier te mogen staan in het donker en te luisteren is net zo mooi.

Met moeite scheur ik me los van deze uil, de anderen lopen tenslotte door en ik wil niet alleen achterblijven. Bij het gemeentehuis sluit Jan de wandeling af. Ik bedank hem hartelijk en hoop dat ik volgend jaar weer mee mag.

Illustratie aangeleverd door Meinze van der Velde

INDIEN ONBESTELBAAR:
SECRETARIAAT IVN ROERMOND E.O.
BEATRIXLAAN 18
6051 NA MAASBRACHT

Energiebesparen?

www.KIERKELS.nl

Kierkels Tegels & Vloeren,
Walk 11b, Heythuysen

Telefoon 0475 - 491400

LOWA-MEINDL-HANWAG-RAICHLE-GRISPORT

Ton Notermans
wandelsport - outdoor - kamperen

Ruim assortiment wandelschoenen
sokken en sandalen
Topmerken voor lage prijzen

DR. PHILIPSLAAN 25B, 6042 CT ROERMOND
tel. 04750 - 420610 - www.tonnotermans.nl

Werkgroepen

IVN Roermond e.o. organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen neem dan contact op met één van de volgende personen:

Redactie Het Schrijvertje: Frans Hendriks

T: 0475 503291 E: frans.hendriks@ivnroermond.nl

Webmaster: Laurent van der Heijden

T: 0475 400874 E: laurent.vanderheijden@ivnroermond.nl

Werkgroep Planten (regio oost)

Paul Bergs, T: 0475 330643

Werkgroep Planten (regio west)

Harrie Senden, T: 0475 491987

Werkgroep Planten (regio oost/west)

Hermien Hendriks, T: 0475 594340

Werkgroep Vogels

Meinse van der Velde - www.meinse.nl

T: 06 13300436 E: mj.vd.velde@home.nl

Werkgroep jeugdeducatie

Elly Hawinkels, T: 0475 535302

Natuurclub De Speurneuzen

Henk Smit, T: 0475 581782

Programmacommissie: René Horsten

T: 0475 495786 E: rene.horsten@ivnroermond.nl

Werkgroep Driestruik - www.driestruik.nl

Anja van Halbeek, (IVN) T: 06 10368867

Wouter Jansen (NHGL), T: 0475 326789

Vlinderwerkgroep: Laur Lennards, T: 0475 594326

E: l.j.lennards@home.nl

PR – Commissie: Vacature!!